

Uses of
C O N S U L T A N T S
by the World Bank
and its Borrowers

Angažiranje
S A V J E T N I K A
Svjetske banke
i njenih zajmoprimalaca

1

Consultants in General

1.1 Both individual consultants and consulting firms are employed by the Bank and its borrowers. The services required from them may take many forms, ranging from engineering, architecture, agriculture and agronomy to economics and management. A basic requirement, in addition to being fully competent for the task at hand, is that the selectee shall be from a member country of the Bank or from Switzerland.

2

Individual Consultants

2.1 Project appraisal and project supervision are responsibilities of the Projects Department of the Bank and are carried out normally by its regular staff. When unusual specialization is required or the work load is too great, consultants are employed as individuals, usually on a short-term basis. Such consultants are required, after termination of employment, to abstain from any subsequent work on the same project, except as agreed by the Bank. The work and responsibility of a consultant, individually employed, are comparable to that of a staff member of the Bank. His competence and experience must be known to the Bank before undertaking a field assignment.

3

Consulting Firms

3.1 For projects financed by Bank loans, consultants are chosen and employed by borrowers with Bank approval. Borrowers are required to employ consulting firms whenever their own technical resources are judged by the Bank to be inadequate for the task at hand. The employment of domestic firms is encouraged where such firms are found to be qualified, either alone or in combination with foreign firms.

References to the Bank, to Bank loans and to borrowers are applicable to IDA, IDA credits and beneficiaries.

1.

O savjetnicima općenito

1.1 Individualni savjetnici kao i savjetnička poduzeća bivaju angažirani od Banke i njenih zajmoprimaca. Usluge koje se od njih traže mogu biti u raznim oblicima od inženjerstva, arhitekture, poljoprivrede, agronomije do ekonomije i upravljanja. Osnovni zahtjev, pored potpune stručnosti za izvršenje zadatka, je da odabrana savjetodavna firma bude od jedne zemlje članice Medjunarodne banke ili iz Švicarske.

2.

Pojedini savjetnici

2.1 Ocjena projekta i nadzor nad projektima spadaju u odgovornost Odjela za projekte Banke i u pravilu ih vrši redovno osoblje tih odjела. U slučajevima kad se traži kakva posebna specijalizacija, ili kad je opseg rada prevelik, savjetnici se angažiraju kao pojedinci, obično na kratkoročnoj osnovi. Od takvih savjetnika traži se da se nakon završetka angažmana ustegnu od bilo kakvog daljnog angažiranja na istom projektu, osim u onom opsegu u kojem bi se Banka složila. Rad i odgovornosti savjetnika koji je angažiran individualno mogu se usporediti s radom i odgovornošću člana osoblja Banke. Stručnost i iskustvo moraju biti poznati Banci prije nego što se poduzme rad na terenu.

3.

Savjetodavna poduzeća

3.1 Za projekte koji se financiraju od Bančnih zajmova savjetnici se biraju i angažiraju od zajmoprimca s odobrenjem Banke. Od zajmoprimca se traži da angažira savjetodavna poduzeća kad god njihovi vlastiti tehnički izvori po mišljenju Banke nisu dovoljni za izvršenje zadatka. Angažiranje domaćih poduzeća preporuča se svagda kad se utvrđi da su takva poduzeća kvalificirana, bilo sama ili u zajednici sa stranim poduzećima.

Pozivanje na Banku, Bančine zajmove i zajmoprimce primjenjuje se na IDA-u i kredite i korisnike IDA-e.

3.2 The services of consulting organizations are utilized by the Bank in connection with technical assistance financed by the Bank and with studies for which it is the executing agency for the United Nations Development Programme. The selection of firms for these purposes is made by the Bank with concurrence of the beneficiary.

4

Selection Processes

4.1 The selection of a consulting firm for a particular assignment, whether by Bank or borrower, should begin with the preparation of a reasonably sized list of firms claiming expertise in the field. The list may then be shortened by detailed studies of each firm's experience and capabilities until four or five remain as comprising a final list to receive invitations for proposals. It is desirable that borrowers submit to the Bank the final list of consultants before invitations for proposals are sent out so that the Bank may satisfy itself that the firms are qualified to perform the work. Invitations should define the objectives of the undertaking and stipulate the conditions under which the work is to be performed. It should be clearly indicated that financial terms are not desired at this stage; that selection will be made entirely on the basis of qualifications to perform the work and not on price. Consultants should furnish, as a part of their proposals, estimates of the time required both in the field and the home office to comply with the terms of reference, as well as the names and qualifications of those who would comprise the team.

4.2 Proposals, when received, should be carefully analyzed and compared with respect to plans of approach, schedules, experience and capabilities of personnel to be assigned, the quality of supervisory leadership to be furnished, attention to be given by principals of the firm, facilities of the home office, and the assistance, if any, that may be available from others. Familiarity with the language and customs of the country in which the work is to be performed should be given due consideration. After selection has been made of a firm considered to be best qualified for the assignment, negotiations should be opened in order to agree upon the financial terms of the contract.

3.2 Usluge savjetodavnih organizacija koristi Banka u vezi s tehničkom pomoći koju financira Banka kao i studijama za koje je Banka izvršni organ za Program razvoja Ujedinjenih naroda (United Nations Development Programme). Izbor poduzeća za ove svrhe vrši Banka uz suglasnost korisnika.

4.

Postupci izbora

4.1 Izbor savjetodavnih poduzeća za jedan odredjeni zadatak, bilo od strane Banke ili od strane zajmoprimeca, treba da otpočne s popisom razumnog broja poduzeća koja tvrde da su stručnjaci u tom odredjenom području. Ovaj popis može biti skraćen nakon podrobnog uvida u iskustvo svakog pojedinog poduzeća i njihovih mogućnosti sve dok 4 ili 5 poduzeća ne ostanu u konačnom popisu, a ta poduzeća zatim dobivaju poziv da stave svoje prijedloge. Poželjno je da zajmoprimeci podnesu Banci konačni popis savjetnika prije slanja poziva za pođnošenje prijedloga tako da se i Banka može zadovoljiti da su poduzeća stvarno kvalificirana da izvrše rad. Pozivi treba da odrede ciljeve onoga što treba poduzeti, i da predvide uvjete pod kojima će se rad obavljati. Izričito treba biti naznačeno da odredjivanje finansijskih uvjeta nije poželjno u ovoj fazi, i da će izbor biti učinjen isključivo na bazi kvalifikacije da se izvrši rad, a ne na osnovi cijene. Savjetnici treba da podnesu kao dio svoga prijedloga, procjenu vremena kako za rad na terenu tako i u uredu kod kuće, a koje vrijeme smatraju da je potrebno da bi se zadovoljili zahtjevi, i da podnesu imena i kvalifikacije onih koji će sačinjavati grupu stručnjaka.

4.2 Prijedlozi, nakon što budu primljeni, treba da budu pažljivo proučeni i usporedjeni u pogledu načina pristupanja, vremena, iskustva i sposobnosti osoblja koje će na tom projektu raditi, kvaliteti nadzornog vodstva, koje će se osigurati, pažnje koju će glavno osoblje poduzeća obratiti tome projektu, mogućnosti centralnog ureda poduzeća kao i pomoći, ako je ima, koja стоји na raspolaganje od drugih. Dužna pažnja također treba biti dana i poznavanju jezika i običaja zemlje u kojoj će se rad izvoditi. Nakon što je učinjen izbor poduzeća za koje se smatra da je najbolje kvalificirano za izvršenje zadatka, treba otpočeti pregovore u cilju dogovaranja novčanih uvjeta ugovora.

4.3 The firm selected should submit a statement of its estimated costs and proposed remuneration and be ready to justify the elements involved. If the proposed financial terms appear reasonable a contract should be entered into. If the proposed charges appear too high, efforts should be made to reach a mutually satisfactory agreement. If this is not possible, negotiations should be terminated and opened with the firm next in line.

4.4 When the Bank makes the selection, the names of firms to be solicited for proposals are usually submitted to the beneficiary for comment and statement of any objections before the invitations are sent out.

5

Duties of Consulting Engineers Employed by Borrowers

5.1 Of the various kinds of consultants that borrowers may use in connection with projects financed by Bank loans, engineering firms are most frequently needed. Their functions fall generally into three ranges of activity:

- (a) Preliminary investigations and reports concerning feasibility, economic and financial justification, general layout and design, and estimated cost of the project; the time required for its construction, etc.
- (b) The preparation of detailed designs, specifications and contract documents, the analysis of bids and recommendations thereon, etc.
- (c) Supervision of the execution of the project including, sometimes, its operation for an initial period.

5.2 The duties of consulting engineers in connection with a project financed by the Bank depend upon the circumstances in each case. They usually include all three of the categories listed above, but in some cases preliminary investigations and general designs may have been carried out in a satisfactory manner before the project is submitted to the Bank for consideration. The consulting engineer's work will then be limited to categories (b) and (c). It is normally essential that functions (b) and (c) shall be carried out by the same

4.3 Poduzeće koje bude izabрано treba podnijeti izjavu o proračunu troškova i naknade koju predlaže, te mora biti spremno da opravda elemente koji su uključeni u taj proračun. Ako predloženi novčani uvjeti budu razumni, ugovor se zaključuje. Ako proizlazi da je predložena naknada previška, treba uložiti napore da bi se postigao obostранo zadovoljavajući sporazum. Ako to nije moguće, pregovore treba okončati i otvoriti ih sa slijedećim poduzećem s liste.

4.4 U slučajevima kada Banka vrši izbor imena poduzeća od kojih će se tražiti prijedlozi, obično se podnese korisniku na uvid i iznosaenje eventualnih prigovora, prije nego što se pošalju pozivi.

5.

Dužnosti inženjera savjetnika angažiranog od zajmoprimeca

5.1 Od raznih vrsti savjetnika koje zajmoprimeci mogu koristiti u vezi s projektima koji se financiraju putem zajmova Banke, inženjerska poduzeća najčešće se traže. Njihova djelatnost, općenito govoreći, može se podjeliti u tri grane:

- (a) Prethodna istraživanja i izvještaji u pogledu podobnosti, ekonomsko i financijsko opravdanje, opći raspored i projekat, te predračun troškova projekta; vrijeme potrebno za izgradnju itd.
- (b) Pripremanje detaljnih projekata, specifikacija i ugovornih dokumenata, analiza ponuda i preporuka ponuda, itd.
- (c) Nadzor nad izvršenjem projekta uključujući ponekad i početni pogon.

5.2 Dužnosti savjetodavnog inženjera u vezi s projektom koji financira Banka ovise o okolnostima svakog pojedinog posla. Te dužnosti obično uključuju sve tri gore navedene kategorije, ali u nekim slučajevima se i samo prethodno istraživanje i općeniti projekti mogu vršiti na zadovoljavajući način prije nego što projekat bude podnesen Banci na razmatranje. Rad poduzeća savjetodavnog inženjera bit će tada ograničen na kategorije navedene gore pod (b) i (c). Obično je bitno da

firm, and if a firm has already carried out functions (a), there are usually many advantages in appointing the same firm to carry out also functions (b) and (c).

5.3 A consulting firm whose terms of reference include the preparation of final designs and specifications is responsible for the accuracy and suitability of its work, and no modifications should be made without its consent. With regard to other matters, the consulting firm will ordinarily act as an adviser to the borrower on all technical problems, with authority to make final decisions within such limits as may be prescribed by the borrower. Should the consultant, however, feel strongly on a matter involving professional judgment, the firm should have the right to insist that the matter be raised for discussion with the Bank.

6

Categories of Consulting Engineer Firms

6.1 Consulting engineer firms fall generally into one of the following categories:

- (a) Firms of independent consulting engineers.
- (b) Firms which combine the functions of consulting engineers with those of contractors, or which are associated with, or affiliates of, or owned by contractors.
- (c) Consulting engineering affiliates of manufacturers, or manufacturers with departments or design offices offering services as consulting engineers.

6.2 Firms in category (a) are acceptable, providing their qualifications are suitable for the work in question. Firms in categories (b) and (c), even though qualified, are acceptable only if they agree to limit their role to that of consulting engineer and will disqualify themselves and their associates for work in any other capacity on the same project. In the case of category (c) firms, it becomes doubly important to erect safeguards, not only to insure that affiliates will be disqualified from future bidding on any part of the project, but that specifications will be impartial and can meet with compliance on a competitive basis.

djelatnost pod (b) i (c) bude izvršena od istog poduzeća, a ako je poduzeće već izvršilo djelatnost pod (a), ima mnogo prednosti da se to isto poduzeće angažira i da izvrši djelatnost pod (b) i (c).

5.3 Poduzeće savjetnika koje je preuzele izradu konačnog nacrta i specifikaciju odgovorno je za točnost i podobnost njegovog rada, i nikakve modifikacije ne treba da budu vršene bez suglasnosti takvog poduzeća. U pogledu drugih pitanja savjetodavno poduzeće redovito će djelovati kao savjetodavac zajmoprimeca o svim tehničkim problemima i s ovlaštenjem da doneše konačne odluke u okviru granica odredjenih od zajmoprimeca. Ako bi usprkos tomu savjetnik osjećao u pojedinom pitanju da se radi o projektu koji je vezan s njegovom stručnom ocjenom, takvo poduzeće treba imati pravo da inzistira da se to pitanje stavi na diskusiju s Bankom.

6.

Kategorije poduzeća savjetnika inženjera

6.1 Poduzeća savjetnika inženjera općenito se mogu svrstati u jednu od slijedećih kategorija:

- (a) Poduzeća nezavisnih inženjera savjetnika.
- (b) Poduzeća koja povezuju funkcije savjetnika inženjera s djelatnošću ugovarača-izvodjača, ili koja su povezana ili čak čine podružnice ili su vlasništvo ugovarača-izvodjača.
- (c) Ogranci poduzeća savjetnika inženjera koja su podružnice proizvodjača, ili sami proizvodjači s odjelima ili projektnim uredima koji nude usluge savjetnika inženjera.

6.2 Poduzeća u kategoriji (a) prihvatljiva su pod uvjetima da su njihove kvalifikacije odgovarajuće za rad koji se traži. Poduzeća u kategoriji (b) i (c) iako su kvalificirana, prihvatljiva su samo ako su spremna ograničiti svoju ulogu na ulogu savjetnika inženjera, i ako su spremna diskvalificirati sebe i svoje suradnike za rad u bilo kojoj drugoj funkciji na istom projektu. U slučaju poduzeća iz kategorije (c) postavljanje takvih zaštitnih mjera postaje od dvosravnog značaja ne samo da bi se osiguralo da ogranci budu diskvalificirani od podnašanja ponude u budućnosti na bilo koji dio projekta, već i da specifikacije budu nepristrane i da zadovoljavaju uvjete na konkurentnoj osnovi.

7

Responsibility of Borrowers to Prepare Own Lists of Firms
for Consideration

7.1 Whether the need is for a consulting engineer firm or consultants of another category, it is the responsibility of a borrower to prepare his list from which to make a selection. The Bank will indicate its approval or disapproval of firms on such lists but will refrain from making specific nominations or suggestions, unless it should happen that the task to be performed is of such a unique character that only a few qualified firms may be found to accomplish it.

8

Sources of Information Available to Borrowers about
Consultants

8.1 A borrower accustomed to using consulting engineers will ordinarily have no difficulty in choosing the particular firm he should employ, or in preparing a list of firms if he does not have a single candidate. A borrower without much experience in such matters may prepare a list from recommendations by qualified sources such as other employers or the various associations of consulting engineers. The diplomatic missions to the borrower's country will usually be pleased to furnish information about qualified consulting engineers in their countries, or the same information can be obtained through the borrower's own diplomatic missions. When the borrower has prepared his list, he should present it to the Bank in order that the Bank may inform him whether the firms on the list would be acceptable for consideration for the work proposed.

9

Bank Responsibility to Maintain
Information on Consulting Engineers

9.1 In order that the Bank may be able to judge the acceptability of firms chosen or proposed by borrowers, it maintains information concerning the capabilities and experience of a large number of consultants. This information, which is generally supplied voluntarily, is kept only for consulting firms of member countries and Switzerland. The fact that the Bank has been supplied with information about a firm does not

7.

Odgovornost zajmoprimca da pripremi vlastiti popis poduzeća za razmatranje

7.1 Bez obzira da li se radi o potrebi izbora poduzeća savjetnika inženjera, ili savjetnika neke druge kategorije, pripremanje popisa iz kojeg će se izvršiti izbor spada u odgovornost zajmoprimca. Banka će naznačiti svoje odobrenje ili neodobrenje poduzeća na takvom popisu, ali će se uzdržati od toga da učini imenovanje sama, ili da dade prijedlog, osim ako bi se radilo o slučaju da je zadatak koji treba izvesti tako jedinstvene prirode da samo nekoliko kvalificiranih poduzeća mogu biti nadjena koja bi bila u stanju takav zadatak izvršiti.

8.

Izvori informacija koje stoje na raspolaganje zajmoprimcu
odnosno savjetnicima

8.1 Zajmoprimac koji je naučen angažirati savjetnike inženjere u pravilu neće imati poteškoća da izabere odgovarajuće poduzeće ili da pripremi popis poduzeća ukoliko nema jednog odredjenog kandidata. Zajmoprimac bez mnogo iskustva u ovim pitanjima može pripremiti popis na temelju preporuka od strane kvalificiranih izvora kao što su npr. drugi investitori ili razna udruženja savjetnika inženjera. Diplomatska predstavnštva u zemlji zajmoprimca obično će veoma rado dati sve informacije o kvalifikacijama savjetnika inženjera u svojim zemljama, ili se te iste informacije mogu pribaviti kroz diplomatska predstavnštva zajmoprimca. Kad je zajmoprimac pripremio svoj popis, on treba taj popis podnijeti Banci da bi ga Banka mogla obavijestiti o tome da li su poduzeća s popisa prihvatljiva da budu uzeta u obzir za predloženi rad.

9.

Odgovornost Banke za raspolaganje informacijama
o savjetnicima inženjerima

9.1 Da bi Banka bila u stanju ocijeniti prihvatljivost poduzeća koje je izabrano ili predloženo od zajmoprimca, ona treba da ima informacije u pogledu mogućnosti i iskustva većeg broja savjetnika. Ove informacije, koje se u pravilu daju dobrovoljno, skupljaju se samo za savjetnička poduzeća zemalja članica i Švicarske. Činjenica da Banka raspolaze

entitle that firm to any work connected with the Bank nor does it indicate that the Bank will approve its appointment for any specific project. In other words, the Bank has no list of approved consulting firms.

10

Responsibilities of Consulting Engineers

10.1 After a consulting firm satisfactory to the borrower and the Bank has been chosen, the Bank's primary interest is to see that the responsibilities of the consultant are clearly set out in his contract with the borrower and that he is fully utilized in carrying out those responsibilities. To achieve this, it is necessary in most cases to hold discussions with the borrower and his proposed consultant to agree on terms of reference for inclusion in the contract, and to insure not only that the consulting engineer is aware of the terms and conditions of his employment but also that the borrower is aware of the responsibilities and authority which the consulting engineer is going to bear on his behalf. During these discussions, the Bank should make clear any requirements which it may have in regard to the work, and satisfy itself that the borrower will give to the consulting engineers sufficient power and discretionary rights to exercise their responsibilities and carry out the terms of their contract.

informacijama o nekom poduzeću, ne daje pravo tomu poduzeću na bilo koji rad povezan s Bankom, niti nagovješće da će Banka odobriti imenovanje tega poduzeća za bilo koji određeni projekat. Drugim riječima: Banka ne raspolaže popisom odobrenih savjetodavnih poduzeća.

10.

Odgovornosti savjetnika inženjera

10.1 Nakon što je izabrano savjetničko poduzeće prihvatljivo za zajmoprimca i za Banku, Bančin primarni interes sastoji se u tome da savjetničke odgovornosti budu jasno navedene u ugovoru sa zajmoprimcem, i da takav savjetnik bude u cijelosti iskorišten u izvršenju tih odgovornosti. Da bi se to postiglo, u najvećem broju slučajeva potrebno je voditi pregovore sa zajmoprimcem i predloženim savjetnikom kako bi se složili o opsegu radova koji će se uključiti u ugovor, te da se osigura ne samo to da savjetodavac inženjer bude svjestan uvjeta i uslova pod kojima je angažiran, nego da i zajmoprimac bude svjestan odgovornosti i ovlaštenja koje će savjetodavac inženjer vršiti u njegovo ime. Za vrijeme tih pregovora Bančka je dužna da iznese svoje zahtjeve koje može imati u pogledu samog rada, te da osigura da zajmoprimac dade savjetnicima inženjerima dovoljno ovlaštenja i diskrecionih prava da oni mogu vršiti svoje dužnosti i postupati u skladu s uvjetima iz svojih ugovora.

Prevec: B.V.